

Barbara Johnson's album of fashions and fabrics, [wyd.] Natalie Rothstein, London 1987, ss. 208, 121 próbek tkanin, ryc. 165.

Mamy tu do czynienia ze szczególnego typu wydawnictwem źródłowym. Barbara Johnson (1738–1825), niezamężna córka angielskiego pastora od 1746 r. do śmierci prowadziła album zmiennych mód wklejając do niego próbki tkanin przeznaczonych na suknie czy bieliznę oraz

ryciny (jest ich 135), wycinane z różnych wydawnictw. Ze 121 próbek tkanin 54 stanowią jedwabie, 37 tkaniny bawełniane, 11 wełniane a pozostałe 20, wyroby z wełny i jedwabiu, bawełny i jedwabiu, lnu czy lnu z jedwabiem, jedna próbka jedwabnej tkaniny zaginęła. Album przechodził różne koleje losu i w 1973 r. został zakupiony na aukcji przez Victoria and Albert Museum w Londynie.

Wydawca i autorka wstępu omawia szczegółowo znaczenie tego niepowtarzalnego źródła informującego w długim okresie czasu o użytkowanych tkaninach odzieżowych, ich cenach, o ilościach materiałów zużywanych na określony ubiór, wszystko to na tle historii damskiej mody angielskiej z lat 1746–1825. Barbara Johnson należała do średnio zamożnego środowiska. Jej album dokumentuje użytkowanie tkanin w przeciętnej rodzinie inteligenckiej w okresie szybkich przemian mody kobiecej.

Barbara Johnson wklejała próbki tkanin i ryciny do księgi rachunkowej Georga Thomsona, prowadzonej w latach 1738–1748. W rachunkach odnotowywał wydatki na odzież, mieszkanie, wyżywienie i inne potrzeby średnio zamożnego Anglika utrzymującego zaprzęg konny i dwóch służących. Rachunki te zostały starannie omówione przez wydawcę. Obszerne przypisy i słownik 55 wymienionych w albumie nazw tkanin oraz doskonale reprodukcje fotograficzne próbek uzupełniają to wzorowo wydane, wydrukowane w Japonii źródło. Ma ono znaczenie porównawcze dla badań nad historią tkanin i odzieży wielu krajów europejskich.

I. Turnau